

position paper

verantwoorde inkoop vis, schaal en schelpdieren

Inhoud

1 Onze visie	3
2 Onze doel.....	3
3 Onze positie.....	4
4 Onze betrokkenheid.....	5
<i>4.1 Verantwoord assortiment</i>	<i>5</i>
<i>4.2 Herkomst, transparantie en traceerbaarheid.....</i>	<i>5</i>
<i>4.3 Teelt</i>	<i>6</i>
<i>4.4 Impact op het milieu.....</i>	<i>6</i>
<i>4.5 Ontwikkeling van standaarden.....</i>	<i>7</i>

Position paper – verantwoorde inkoop vis, schaal en schelpdieren

1. Onze visie

“Wij nemen in ons dagelijks handelen onze verantwoordelijkheid met betrekking tot duurzame, sociale, en milieuaspecten”.

Met dit grondbeginsel is verantwoord ondernemen in het hart van de bedrijfscultuur van Lidl Nederland verankerd. In dit document lichten we toe hoe we hier bij de inkoop van vis, schaal en schelpdieren invulling aan geven.

2. Ons doel

Een belangrijke kracht achter de manier waarop wij verantwoord ondernemen is klantgerichtheid. Door klantgericht te werken proberen we continu de verwachtingen van onze klanten te overtreffen. We willen onze klanten producten bieden die duurzaam, van hoge kwaliteit en betaalbaar zijn.

In goede samenwerking met betrokken partijen in de keten zetten we ons in om een bijdrage te leveren aan een duurzamere visserij waarbij aandacht is voor dier, mens en milieuaspecten. Om dit te realiseren geven we in dit document de uitgangspunten, doelstellingen en maatregelen weer die bij de inkoop van vis, schaal- en schelpdieren centraal staan.

Dit document heeft betrekking op ons assortiment eigenmerk verse vis in koeling en diepvries, visconserven en visdelicatessen. Het document wordt regelmatig geupdate zodat het een actuele status van onze bedrijfsvoering weergeeft. Samen met onze leveranciers documenteren we de voortgang en worden nieuwe maatregelen ontwikkeld en doorgevoerd. Deze zijn verplicht voor al onze leveranciers. Indien doelstellingen niet behaald (lijken te) worden, treffen we nieuwe maatregelen om de doelstellingen te realiseren.

Daarnaast zijn al onze leveranciers verplicht om altijd de nationale wettelijke normen te respecteren en na te leven. Lidl is sinds 2007 lid van het ‘Business Social Compliance Initiative’ (BSCI), een internationale organisatie die waakt over goede werkomstandigheden in de wereldwijde productieketen. Op basis van dit lidmaatschap heeft Lidl een eigen gedragscode (Code of Conduct) ontwikkeld, waarmee we ons tot doel hebben gesteld om de sociale minimumnormen in de keten te verbeteren. Deze minimumnormen vormen de fundamentele basis voor alle zakelijke relaties die we met contractpartners hebben. Hierbij wijzen we elke vorm van kinderarbeid of schendingen van mensen- en arbeidsrechten in de productieketen af. Daarnaast neemt Lidl afstand van leveranciers die de in deze position paper gestelde eisen niet naleven en die weigeren om visproducten uit een duurzamere visserij of aquacultuur te ondersteunen en te leveren. De verantwoordelijke inkopers bij Lidl worden geacht om visproducten uitsluitend volgens deze position paper in te kopen.

3. Onze positie

Hieronder staat beschreven op welke elementen ons duurzaam inkoopbeleid zich actief richt. Vervolgens worden deze elementen specifiek toegelicht met betrekking tot de inkoop van vis, schaal- en schelpdieren.

Wanneer wij het hebben over maatregelen rondom kweekvis, betreft dit ongeveer 55% van ons (vaste)

assortiment (diepvries en koeling). Wanneer wij het hebben over maatregelen rondom wilde vis, betreft dit de overige 45% van ons assortiment.

3.1 Verantwoord assortiment

Lidl wil haar klanten eigenmerk vis, schaal- en schelpdierproducten bieden die op een verantwoorde wijze zijn gevangen. We ondersteunen de inspanningen van keurmerkorganisaties als de Marine Stewardship Council (MSC), Aquaculture Stewardship Council (ASC), en Biologisch door gecertificeerde en gelabelde producten aan te bieden. Het is ons doel om dit aanbod voor onze klanten steeds verder uit te breiden.

3.2 Herkomst, transparantie en traceerbaarheid

Het is ons doel om klanten een hogere mate van transparantie en waar mogelijk traceerbaarheid tot aan de oorsprong te bieden. Met duidelijke, leesbare en begrijpelijke informatie op de verpakking ondersteunen we klanten bij hun productkeuze. Daarnaast geven we in onder folder en op www.lidl.nl informatie over de herkomst en productiewijze van producten. Voor steeds meer producten brengen we dit bovendien in kaart met oorsprong-filmpjes die we op www.lidl.nl/oorsprong plaatsen en via social media onder de aandacht brengen.

3.3 Vangstmethodes

We hechten veel waarde aan de bescherming van het milieu en goede arbeidsomstandigheden in de productieketens van onze producten. Hiertoe werken we al vele jaren samen met keurmerkorganisaties en zijn we betrokken bij projecten voor een duurzamere visserij op het gebied van sociale- en milieuaspecten.

3.4 Impact op dier en milieu

Een negatieve impact op het milieu, zoals een onevenredig gebruik van medicijnen bij het kweken van vis moet tot een minimum beperkt worden.

3.5 Ontwikkeling van standaarden

Lidl streeft ernaar om productieketens te verduurzamen en het aantal producten dat afkomstig is uit gecertificeerde duurzame visserij, middels MSC, ASC, of Biologisch, uit te breiden en daar nog meer klanten mee tevreden te stellen. We vinden het belangrijk om bij te dragen aan zowel een duurzamer consumptiepatroon als aan het bewustzijn over het belang dat producten afkomstig zijn uit duurzamere visserij.

4 Onze betrokkenheid

Verantwoord assortiment

Lidl is zich bewust van haar ecologische verantwoordelijkheid en wil haar klanten eigenmerk vis, schaal- en schelpdierproducten bieden die op een verantwoorde wijze zijn gevangen. We zetten ons daarom al jaren in voor het verduurzamen van de visserij. Een belangrijk aspect hierbij is de samenwerking met internationaal erkende keurmerkorganisaties als MSC, ASC, en Biologisch. Op basis van deze standaarden wordt gewaarborgd

dat milieu- en sociale criteria worden nageleefd. De certificering van vis, schaal- en schelpdieren hebben wij in de loop van de jaren steeds verder uitgebreid.

Voor het vast assortiment eigenmerk producten zal Lidl in Nederland

- **Sinds 01-01-2012 is alle wilde gevangen vis in diepvries en koeling gecertificeerd met het MSC-keurmerk.**
- **Sinds 01-01-2016 is alle vis afkomstig uit aquacultuur in diepvries en koeling gecertificeerd met het ASC-keurmerk of Biologisch.**

Daarnaast geldt dat voor actieartikelen die tijdelijk verkrijgbaar zijn, dat ook dit aanbod verder uitgebreid wordt met MSC of ASC-gecertificeerde producten, zodat uiteindelijk het volledige assortiment vis gecertificeerd is.

Binnen ons assortiment richten we ons zoveel mogelijk op niet-bedreigde vissen en schaal- en schelpdieren. Daarom bieden we bij voorkeur geen vissoorten aan die:

- uit bedreigde of overbeviste populaties afkomstig zijn;
- met uitsterven bedreigd worden;
- 'rood' staan op de VIswijzer;
- niet op populatie of bevissing beoordeeld kunnen worden, omdat hiervoor onvoldoende gegevens beschikbaar zijn;
- op nationale en/of internationale beschermingslijsten staan, zoals: de rode lijst van IUCN; CITES; OSPAR-lijst van bedreigde soorten en leefgebieden; de China rode lijst; of soorten die geclassificeerd zijn als zeer sterk bedreigd (critically endangered), sterk bedreigd (threatened), bedreigd (endangered), beschermd (protected) of tijdelijk beschermd (moratorium species) op de US Endangered Species Act.

Lidl Nederland verkoopt de volgende vissoorten niet als er voor deze soort geen MSC-certificering bestaat: aal, hondshaai, keizersbaars, grootoog tonijn, haai, heilbot, krill, rode tonijn, schelvis, snapper, zwaardvis, zeeduivel, zeetong, steenbijter, tarbot en victoriabaars.

Lidl geeft de voorkeur aan vis, schaal- en schelpdieren die middels diervriendelijke vangstmethodes worden gevangen. Op deze manier kan bijvangst, de vangst van jonge vissen en de impact op het milieu tot een minimum beperkt blijven. Daarnaast worden bijzonder kritische vangstmethodes uitgesloten, resp. tot een minimum beperkt.

Herkomst, transparantie, traceerbaarheid

Vis, schaal en schelpdieren worden over heel de wereld gevangen en/of gekweekt. We vinden het daarom des te belangrijker om de transparantie over de herkomst van onze producten naar onze klanten toe te vergroten en hen in staat te stellen meer over duurzame visserij te weten te komen. Hierbij is ook de samenwerking met keurmerkorganisaties als de MSC en de ASC van belang, doordat hun systemen bijdragen aan traceerbaarheid in de keten.

Naast onze samenwerking met keurmerkorganisaties als MSC en ASC, willen wij de exacte herkomst van vissen en schelpdieren weten en verwachten we dat de keten volledig traceerbaar is. Lidl garandeert transparantie en naleving van de richtlijnen bij alle aspecten van het productieproces; vangstperiode, -gebied en -schip; en de productielocatie. Wij nemen principieel afstand van illegale, niet gemelde of niet gereguleerde vormen van visserij (IUU Fishing = Illegal, Unreported and Unregulated Fishing) alsmede van illegale visserijmethodes. Wij

verlangen daarom ook van onze leveranciers dat zij over methodes beschikken om de risico's in hun keten in kaart te brengen, zodat het gebruik van producten afkomstig uit IUU-vangst wordt voorkomen. Dit wordt tevens in opdracht van Lidl door middel van audits steekproefsgewijs gecontroleerd door externe partijen.

Lidl verkoopt geen vis afkomstig uit gebieden waarvoor er geen beschermende en regulerende instelling voor de visserij bestaat. Voor de visvangst wordt uitsluitend gebruik gemaakt van schepen die niet op de lijst van "goedkope vlag-landen" of op de meest actueel geldende "Blacklist" van de EU staan. Bovendien verkopen wij geen vis, schaal- en schelpdieren die door vangstscheepen worden overgeslagen naar een ander vaartuig (transshipment) zonder dat deze traceerbaar is, met incidentele uitzondering wanneer dit door ons nadrukkelijk is toegestaan.

Om ervoor te zorgen dat visproducten van ons eigenmerk assortiment volledig transparant en traceerbaar zijn, bevatten de verpakkingen een geel veld met de volgende informatie:

- **Wildvangst:** Nederlandse aanduiding, Latijnse aanduiding, vangstgebied, subvangstgebied (indien beschikbaar), en vangstmethode.
- **Aquacultuur:** Nederlandse aanduiding, Latijnse aanduiding, land van herkomst.

Vangstmethodes

Zowel bij wild gevangen vis als bij vis uit aquacultuur zijn er uiteenlopende risico's voor mens, dier en milieu. Bij wilde vis is het van belang dat de vangst in harmonie is met het marine ecosysteem. Bij aquacultuur dient er met name rekening te worden gehouden met dierenwelzijn en ook de leef- en werkomstandigheden van eenieder actief in de productieketen. Lidl werkt uitsluitend met leveranciers die zich inzetten voor een duurzamere visserij. Onze wildgevangen vis kopen wij alleen bij leveranciers die kwetsbare diepzeegebieden, zoals koraalriffen, zeebergen, canyons e.d., mijden. We verplichten onze leveranciers schriftelijk tot naleving van de Lidl "Code of Conduct" en een eiscatalogus die speciaal voor dit doel is ontwikkeld. Onafhankelijke en internationaal erkende controle-instanties controleren of leveranciers onze sociale en ecologische eisen naleven.

Bij vis uit aquacultuur ligt de nadruk op goede werkomstandigheden, dierenwelzijn, integratie in het lokale ecosysteem, en het gebruik van duurzaam visvoer. Met betrekking tot de werkomstandigheden dient de leverancier te garanderen dat voor alle processtappen (vangst, kweek, verwerking, levering) mensenrechten, sociale minimumnormen, en ILO-normen worden nageleefd. Wat betreft dierenwelzijn moeten vis en/of garnaalbedrijven ten minste over een Global Gap en/of ASC-certificering beschikken. Daarnaast mogen eieren of jonge dieren uit wilde vangst niet als bestand worden gebruikt en dient viskweek met genetisch gemanipuleerde dieren te worden uitgesloten. Bij een ecologisch duurzamere aquacultuur is het van belang deze te integreren binnen het lokale ecosysteem. Lidl verwacht daarom van haar leveranciers dat zij eventuele negatieve impact op flora en fauna in de omgeving alsmede grootschalige veranderingen op het land (bijv. ontbossing) of op de zeebodem vermijden. Onze leveranciers moeten aantoonbaar maatregelen nemen tegen de uitbraak (escapes) van kweekpopulaties en dienen middels het opstellen en invoeren van een plan het risico van een eventuele uitbraak te beperken. Bij aquacultuur dulden we geen voer dat met hormonen is behandeld of genetisch is gemanipuleerd. Lidl eist van haar leveranciers dat zij voor visvoer zoveel mogelijk gebruik maken van restproducten uit de visserij en/of visverwerking, of gebruik maken van plantaardige voedermiddelen. Indien er gebruik wordt gemaakt van visvoer afkomstig uit de industriële visserij – d.w.z. specifiek gericht op de productie van voedervis – deze zoveel mogelijk te betrekken uit duurzame visserij.

Impact op dier en milieu

Momenteel is het grootste deel van onze vis, schaal en schelpdieren afkomstig uit gecertificeerde duurzame visserij middels MSC, ASC, en Biologisch. Dit betekent dat deze visserijen voldoen aan de, dikwijls bovenwettelijke, milieu- en sociale criteria die door deze keurmerkorganisaties worden gesteld. Om gecertificeerd te worden moeten de bedrijven bij onafhankelijke auditerende instanties aantonen dat zij met succes gerichte maatregelen uitvoeren.

Voor leveranciers die gebruik maken van aquacultuur is preventief gebruik van antibiotica niet toegestaan voor de productie van vis, schaal en schelpdieren. We verwachten van onze leveranciers dat zij op een verantwoorde manier gebruik maken van medicijnen en behandelingsmethodes in het geval van ziekte. Leveranciers dienen hun bedrijfsvoering zo te laten plaatsvinden dat ziekten of parasieten in de aquacultuur of in de buurt van wilde vissoorten wordt voorkomen. In het geval van dit soort ziekten of parasieten dienen zij alternatieve medicijnen en procedures toe te passen.

Bovendien mogen onze leveranciers uitsluitend de wettelijk toegestane hoeveelheid chemicaliën gebruiken en dit dient op voorgeschreven wijze te worden gedaan. De leveranciers dienen te voorkomen dat chemicaliën vrijkomen die giftig en/of moeilijk afbreekbaar zijn, of die in de voedingsketen kunnen worden opgenomen. Hiertoe behoren stoffen conform de EU-REACH-verordening. Daarnaast dienen leveranciers te reguleren dat fecaliën, afval- en afvoerwater niet (of slechts in geringe mate) het water, bodem en milieu belasten.

Ontwikkelen van standaarden

Met de continue uitbreiding van ons assortiment eigenmerk vis, schaal en schelpdieren uit gecertificeerde duurzame visserij geven we een duidelijk signaal af aan de productieketen en wordt de visserijen nieuwe afzetkanalen voor de verkoop van hun producten geboden. Daarnaast stellen wij onze klanten hiermee in staat producten te kopen om bij te dragen aan betere zorg voor dier en milieu, alsook verbeterde leef- en arbeidsomstandigheden voor de mensen in de productielanden. Zo zetten we ons in voor duurzame productie en consumptie.

Om een dolfijnvriendelijke vangst van tonijn te stimuleren, ondersteunen we al meer dan 20 jaar het Earth Island Institute (EII) en zetten we ons in om bestaande mariene reservaten te behouden en nieuwe te creëren. Eind 2016 zal bij Lidl Nederland alle ingeblikte tonijn afkomstig zijn van bedrijven die de behoud- en cultiveringsmaatregelen van de internationale stichting voor duurzame visserij (International Seafood Sustainability Foundation (ISSF)) in acht nemen. Daarnaast moeten de tonijnvangstschepen in het "proactieve scheepsregister" (ProActive Vessel Register (PVR)) van de ISSF genoteerd staan.

Wij ondersteunen instellingen die zich inzetten voor een duurzamere visvangst en aquacultuur. Zo stimuleren we al vele jaren het Thünen-Institut bij interdisciplinaire onderzoek naar zeevisserij en aquacultuur. Om een positieve invloed uit te oefenen op ecologisch en sociaal gebied in de productielanden, voert Lidl lokale projecten uit in nauwe samenwerking met leveranciers en NGOs. Om deze reden zijn we ook projectpartner bij een visserijproject voor rode garnalen in Argentinië. Op basis van het visserijverbeteringsproject (FIP) wordt de MSC-certificering hierbij stapsgewijs voorbereid. Deze wordt door de Argentijnse milieuorganisatie CeDePesca uitgevoerd.

Voor meer informatie over genoemde keurmerkorganisaties zie;

- www.msc.org
- www.asc-aqua.org
- www.ec.europa.eu/agriculture/organic
- <https://keurmerken.milieucentraal.nl/>